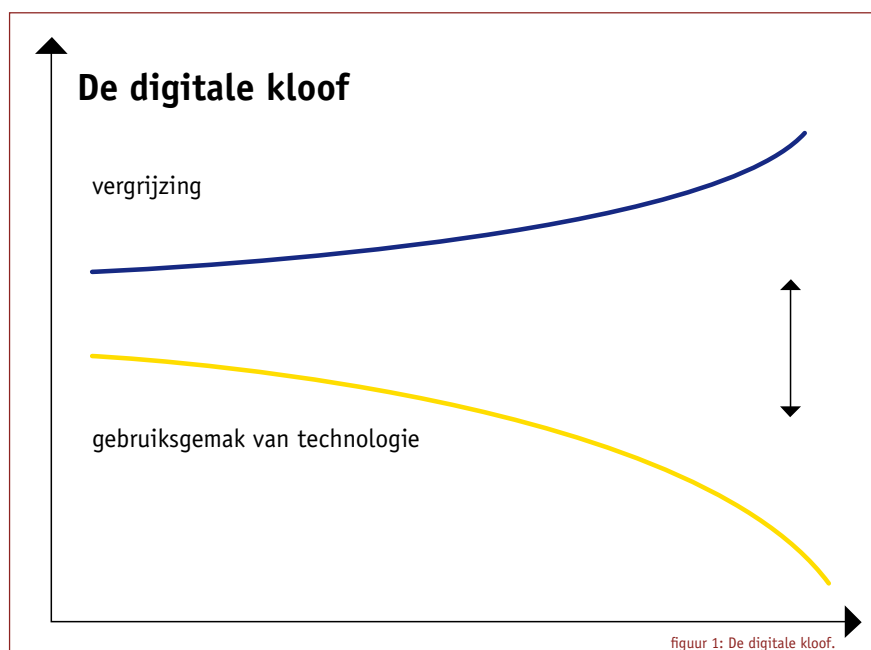

“Dag oma, alles goed daar in België?”

Door Geert Houben en Xavier Janssens

We voelen allemaal dat technologie meer en meer ons leven domineert. Iedereen is overal bereikbaar, e-mails volgen ons waar we maar gaan en binnenkort is ons huis volledig van op afstand te besturen. Toch is deze evolutie niet voor iedereen eenvoudig te volgen. Door de stijging van de hoeveelheid technologie verhoogt ook de complexiteit en meestal het gebruiksgemak ervan. Vooral medioren en senioren hebben hier grote problemen mee.

De vergrijzingsgolf zal grote impact hebben op het aantal beschikbare bedden in serviceflats, rust- en verzorgingstehuizen, maar ook op het personeel dat instaat voor de medische zorg van hulpbehoevenden. Technologie kan een belangrijke rol spelen om deze problemen deels op te vangen, maar dan moet ze wel eenvoudig te gebruiken zijn.

In 2030 zal 25 procent van de bevolking ouder zijn dan 65 jaar. Wanneer men dit combineert met de moeilijkheid van technologiegebruik, ontstaat hier een duidelijke kloof (figuur 1). Deze kloof wordt ook wel de digitale kloof genoemd.

Gebruiksvriendelijk platform

In het NOVICEPT-project (*Innovatieve serviceflats*) streeft EDM naar de ontwikkeling van een gebruiksvriendelijk platform waarop medioren en senioren op een zeer eenvoudige en intuïtieve manier toegang krijgen tot diensten en informatie. Het project kadert in de EFRO-subsidieregeling (EFRO-steun: 310.000 euro) en heeft een looptijd van twee jaar.

Het belangrijkste doel van het project is het dichterbij mekaar brengen van ouderen en technologie. De aangeboden diensten verhogen niet alleen het comfort van de gebruiker, maar dragen eveneens bij tot het efficiënter inzetten van infrastructuur en personeel. Een voorbeeld hiervan is gezondheidspreventie ("enkel ingrijpen wanneer het nodig is").

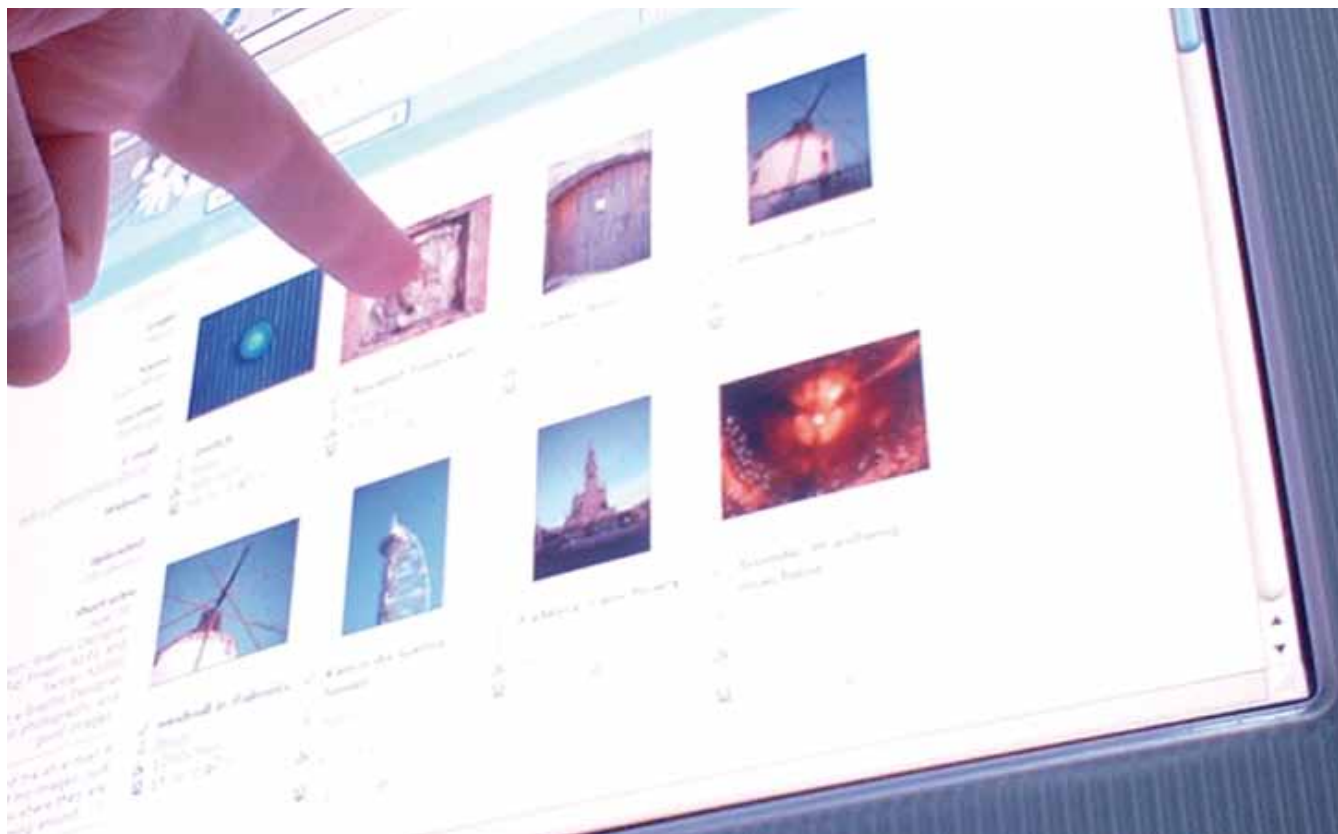
Dagelijks leven

Naast de noodzakelijke gezondheidsgerelateerde diensten zijn er op het internet vele andere goede informatiebronnen en digitale diensten beschikbaar: nieuwsberichten en weersvoorspellingen beluisteren, concerttickets bestellen, reizen boeken, restaurants opzoeken, recepten opvragen enz. Deze diensten zijn echter meestal moeilijk in gebruik en werken vooral niet op dezelfde manier.

Door het gebruik van grote en duidelijke knoppen wordt elke applicatie op dezelfde wijze opgebouwd. De toepassingen bestaan maar uit een paar functieknoppen die hun doel zelf uitwijzen. Om ouderen optimaal toegang te geven tot deze diensten, wordt er gebruik gemaakt van een touchscreen of aanraakscherm interface (**figuur 2**). Deze interactiemethode is intuïtiever dan de traditionele toetsenbord-muis-combinatie en vereist geen extra oefening.

figuur 2: Digitale diensten op een aanraakscherm.

Enkele concrete voorbeelden:

De soorten toepassingen die worden aangeboden gaan van communicatie (bijvoorbeeld sms, videotelefonie), informatie (bijvoorbeeld nieuws, weer), comfortdiensten (bijvoorbeeld online boodschappen) tot zorgdiensten (bijvoorbeeld bloeddrukmeting), multimedia (bijvoorbeeld films, mp3's) en domotica (bijvoorbeeld camera, verlichting). Dit pakket van applicaties biedt zeer interessante toepassingen in het dagelijkse leven van de persoon in kwestie.

- De familie is op vakantie aan zee, maar oma en opa kunnen niet mee. De familie maakt leuke foto's en stuurt deze 's avonds met de laptop naar oma en opa. De foto's worden vervolgens op het aanraakscherm van oma en opa weergegeven in de vorm van een digitaal schilderij.
- Een verpleegster van het Wit-Gele Kruis heeft vertraging opgelopen gedurende haar patiëntenronde en stuurt vanuit haar wagen een sms naar opa. Deze ontvangt een heel eenvoudig bericht op zijn aanraakscherm, dat hij zeker nog twee uur tijd heeft voor de verpleegster komt. Hij gaat ondertussen nog even wandelen met de hond.
- De bloeddruk van oma is de laatste tijd redelijk hoog. De dokter vraagt om deze dagelijks te meten met een speciale bloeddrukmeter, die automatisch de gemeten waarden naar hem doorstuurt. Hij ontvangt een e-mail of sms als de waarden een aantal dagen na mekaar een bepaalde grenswaarde overschrijden. Oma kan de gemeten waarden in een grafiek op haar aanraakscherm volgen.
- Sofie, een van de kleinkinderen van oma, is op vakantie in Australië. Vanuit een internetcafé in Sydney kan ze telefoneren met oma in België (geluid én beeld): "Dag oma, hoe is het weer daar in België? Hier is het prachtig!"

In september 2009 worden de eerste serviceflats uitgerust met deze nieuwe technologie (figuur 3). In dit pilotproject zullen we vooral het gedrag van de gebruikers onderzoeken en zullen we nagaan op welke vlakken het systeem kan worden verbeterd.

figuur 3: Serviceflat van de toekomst.